

критеріями оцінки основних демографічних показників, показник народжуваності можна оцінити як «низький» (менше 15 на 1 000 населення).

Померли 965 осіб. На 100 тис. населення показник померлих становить 1591,7, з них на хвороби систем кровообігу припадає 866,0 осіб (54,4%), 204,5 – новоутворення (12,9%), 74,2 (4,7%) – зовнішні причини смерті, 56,1 (3,5%) – COVID-19, 51,1 (3,2%) – хвороби органів травлення і 33,0 осіб (2,1%) – хвороби органів дихання.

На чисельність населення впливає не лише природний приріст населення, але й міграційні рухи. Сальдо міграції (різниця між прибулими та вибулими) у Стрийському районі є також від'ємним як для внутрішньо регіональної міграції, так і для зовнішньо регіональної. Сальдо міграції у 2020 р. становило –106 осіб, прибуло 566 осіб, а вибуло 672 особи. На 1 000 наявного населення кількість прибулих 9,3, вибулих – 11,1 і сальдо міграції – –1,8. Для порівняння, у Львівській області сальдо міграції становить 0,4

Список використаних джерел

1. Населення Львівської області 2020: демографічний щорічник / За ред. Н. Верчин. Львів: Головне управління статистики у Львівській області, 2021. 112 с.
2. Офіційний сайт Стрийської Районної Державної Адміністрації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://stryi-rda.gov.ua/index.php/pro-raion>

ГЕОГРАФО-КРАЄЗНАВЧА ХАРАКТЕРИСТИКА ГЛУХІВСЬКОГО РАЙОНУ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Цветлинська Д.О.

*Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка
miyata.yuki99@gmail.com*

Глухівщина – цікавий край з мальовничою природою, історичними, архітектурними та природничими пам'ятками, місце гетьманського минулого. Колишній Глухівський район (нині Шостинський) створений у 1923 році і є складовою частиною Сумщини України, розташований на півночі області. Площа території становить 1700 км², що дорівнює 7,1% від загальної площі Сумської області. Чисельність населення на 1 січня 2020 року становить 21520 осіб і у порівнянні з 1989 роком (39 000 осіб) воно зменшилося на 35% [1, 2]. На території району діють 1 об'єднана територіальна громада, 23 сільські та 2 селищні ради, які об'єднують 85 сільських населених пунктів і 2 селища міського типу; також проходить державний кордон з Російською Федерацією протяжністю 114,6 км. На кордоні розташовано 2 пункти пропуску автомобільного транспорту: «Бачівськ» та «Катеринівка» [2].

Перші згадки про Глухів датуються 1152 роком. У 13-14 столітті згадується як центр Глухівського удільного князівства. У 1708 році Глухівщина стає столицею Гетьманської України, резиденцією гетьманів І. Скоропадського, Д. Апостола, К. Розумовського. Також тут перебували перша і друга Малоросійські колегії. Глухів увійшов в історію не лише як столиця Гетьманщини, а й як визначний культурний центр – засновується перша співацька школа, створюється перший в Україні професійний театр західного зразка тощо. У другій половині ХІХ століття починається архітектурне й культурне відродження міста в основному коштом місцевих меценатів, перш за все відомого українського цукрозаводчика Миколи Артемовича Терещенка. У 1895 році до міста була прокладена залізниця, що поліпшило економічне становище міста, його зв'язок з іншими районами України та Росії [4].

Не оминули Глухівщину і події першої революції, Українська революція і Громадянська війна, страшний голодомор, жорстка сталінська репресивна система. У повоєнні роки розвиваються харчова, легка, переробна промисловість та нові електротехнічна, машинобудівна, електронна галузі.

Глухівщина сільськогосподарський район. Сільськогосподарські угіддя займають площу 115,5 тис.га, це становить 6,8% від площ угідь області: ріллі займають 87, 8 тис.га; ліси та інші лісовкриті площі – 36,1 тис.га; забудовані землі – 4,6 тис.га; землі водного фонду – 1,7 тис.га; інші землі – 5,5 тис.га. У районі функціонує 23 сільгосппідприємства різних форм власності. Серед економічно-сильних – ТОВ «Велетень», СТОВ «Шалигинське», ТОВ «Рассвет», ТОВ «Яструбщанське», ТОВ АФ ім. Чапаєва, фермерські господарства «Пашенко», «Надія» та ін. Економіку району представляють 3 промислові підприємства: дочірнє підприємство «Глухівський кар'єр кварцитів» – ВАТ «Запорізький виробничий алюмінієвий комбінат», ТОВ «Заруцький вапняний завод», ДП «Глухівський агролісгосп» [2].

Автомобільний транспорт поширений на всій території Глухівського району. Районом проходить декілька міжнародних транспортних артерій, серед них Е38, Е101М02, Е381 та Е391. Особливе значення мають дороги з твердим покриттям, які проходять через більшість сіл.

Глухівщина багата нерудними корисними копалинами. Переважно, це ресурси для хімічної промисловості, будівельні матеріали і паливо. Унікальним є родовище високоякісних кварцитів у селі Баничі, відоме з ХІХ століття, і родовище високоякісної крейди в селищі Будівельне. На території району є також родовища торфу, суглинків, піску.

Район покритий густою сіткою річок, найбільші з яких Клевень та Есмань. Склад лісових насаджень відзначається великою різноманітністю

лісових порід: це дуб, сосна, ялина, береза, вільха, осика, липа, модрина та інші.

Природно-заповідний фонд району налічує 11 заповідних територій, у тому числі ландшафтний заказник державного значення «Шалигинський» та місцевого значення «Верхньоесманський». Збережені в природному стані дивовижні гідрологічні утворення самовитічних джерел води, які мають цінні смакові і лікувальні властивості: «Заруцькі джерела» в селі Заруцьке Білокопитівської сільської ради, «Джерела Ключи» в селі Сваркове, «Сім джерел» – село Шалигине, «Джерело» – село Вікторове Уздицької сільської ради [2].

Приймаючи до уваги природно-ресурсний потенціал, екологічний стан території, можна зробити висновок, що провідними галузями господарства регіону є агропромисловий комплекс, також розвивається туризм, оскільки є багато історичних та природних пам'яток, торгівля, адже тут проходять й важливі транспортні артерії.

Список використаних джерел:

1. Леонтьева Г.Г. Географія Сумської області: населення і господарство / Г.Г. Леонтьева, А.О. Корнус. – Суми: СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2006. – 73 с.
2. Глухівський район. URL: <https://uk.wikipedia.org>
3. Головне управління статистики Сумської області. URL: http://sumy.ukrstat.gov.ua/?menu=99&article_id=11833
4. Історія Глухова. URL: https://hlukhiv.com.ua/articles/history/gorod_gluhov.html
5. Сумська область: Географічний атлас : Моя мала Батьківщина // Гол. ред. кол. І.В. Удовиченко. Київ : Вид-во «Мапа», 2006. 20 с.

ПРОМИСЛОВІСТЬ МІСТА ШОСТКА

Шако І. В.

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
ira.shako.00@i.ua

Місто Шостка є одним з важливих промислових центрів Сумської області. Історія цього населеного пункту безпосередньо пов'язана з виготовленням селітри та пороху. Засноване у 1739 році як робітниче селище при будівництві порохового заводу. Перший завод тут працював у 1739–1742 роках. З кінця 1771 р. розпочалося спорудження «Шосткинського порохового заводу». З 1802 року селище Шостка увійшло до складу Глухівського повіту Чернігівської губернії. У 1848 р. тут побудували капсульний завод. Кожна нова війна Російської імперії ставала поштовхом для розвитку заводу і селища [3]. У 1924 р. Шостка одержала статус міста [5].